

Evidenční číslo přihlášky:

Body:

Kontrola:

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY DO 1. ROČNÍKU GJK – OSP 1. KOLO, TERMÍN 12. 4. 2019

Úkoly 1 až 11 vycházejí z příložených textů (Text I, Text II). Přečtěte je pečlivě a úkoly řešte přímo do zadání zakroužkováním písmene u správné odpovědi, případně ANO/NE. Správná je vždy pouze jedna odpověď. Za špatnou odpověď v otázkách 4, 5, 6, 7 a také 13 - úloha 2 a 15 - úloha 5 se odečítá 0,5 bodu.

1. Co se z prvního textu dovídáme o Janu Keplerovi? Zaškrtněte, zda dané informace vyplývají z textu.

0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 bodu

A) Jan Kepler zemřel v Praze.	ANO	NE
B) Jan Kepler maloval obrazy.	ANO	NE
C) Jan Kepler nebyl stoupencem heliocentrické soustavy.	ANO	NE
D) Janu Keplerovi nekonečno představuje chaos.	ANO	NE
E) Jan Kepler zkoumal nulu a nekonečně malé veličiny.	ANO	NE

2. Co se z první ukázky dovídáme o autorovi textu? Zaškrtněte, zda dané informace vyplývají z textu.

0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 bodu

A) Autor byl Keplerovým přítelem a adresátem jeho dopisů.	ANO	NE
B) Autor je čtenářem Keplerova spisu.	ANO	NE
C) Autor je vědec, který se stejně jako Kepler zabývá kondenzací sněhu.	ANO	NE
D) Autor věří v exaktnost.	ANO	NE
E) Autor je obeznámen s barokní literaturou.	ANO	NE

3. Co se v textu dovídáme o Keplerově spisu *Strena seu De Nive Sexangula*? Označte, zda daná tvrzení vyplývají z textu.

0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 body

A) Byl napsán v Řezně.	ANO	NE
B) Potvrzuje, že tajemno souvisí s pověřivostí.	ANO	NE
C) Zabývá se geometrickou podobou sněhových vloček.	ANO	NE
D) Kepler jej píše jako dárek příteli, a proto se v tomto spise vzdává vědeckých metod.	ANO	NE

4. Označte řádek, jenž uvádí synonyma, která nejlépe odpovídají významu slov *kondenzuje* (ř. 5) a *exaktnost* (ř. 18 a 34).

0 / 1 bod

- A) sráží se, přesnost
B) zkapalňuje se, změřitelnost
C) zhušťuje se, přirozenost
D) rozpadá se, přísnost

5. Klíčovým slovem prvního textu je NICOTA. Který z následujících pojmů nejlépe vystihuje podstatu „nicoty“ obsažené v textu?

0 / 1 bod

- A) nemyslitelnost
B) nesmyslnost
C) nepostižitelnost
D) abstraktnost

6. Označte řádek, který nejlépe vystihuje žánrovou či stylovou podobu prvního textu.

0 / 1 bod

- A) Text je kapitolou z učebnice a převažují v něm výkladové pasáže.
B) V textu převažují rysy publicistického stylu a je reportáž, která vyšla u příležitosti úmrtí Jana Keplera.
C) Text odpovídá žánru eseje, objevují se v něm prvky uměleckého stylu, autor je však i odborně obeznámen s tématem.
D) Text má výrazné rysy odborného stylu, čtenáři vysvětluje stěžejní rysy Keplerových vědeckých teorií a vyšel v populárně vědeckém časopise.

7. Jeden ze závěrů, k nimž autor textu dospívá, je nedůvěra jeho současníků v exaktnost a matematizaci života. V čem podle autora tento postoj (exaktní, matematický, geometrický) selhává? Označte tvrzení, které vyplývá z textu.

0 / 1 bod

- A) Matematická přesnost úhlů a čar může zachytit pouze abstraktní věci, při popisu rozmanitostí přírody a konkrétních věcí selhává.
- B) Matematika nedává prostor tajemnu, protože jej považuje za výplod pověřivé mysli.
- C) Geometrie odráží božský původ stvořeného světa, v němž už dnes nikdo nevěří.
- D) Matematika se zabývá pouze věcmi, jež existují dočasně.

8. Klíčovým pojmem druhého textu je PRÁZDNOTA. Označte, zda následující charakteristiky prázdnoty vyplývají z textu.

0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 body

A) Prázdnota nesouvisí s abstrakcí a nepřítomností tvarů (beztvarostí).	ANO	NE
B) Prázdnotu můžeme vidět, ale ne nahmatat.	ANO	NE
C) Hmat je při poznání prázdnoty spolehlivější než zrak.	ANO	NE
D) Prázdnota je přítomna v geometrickém světě, nikoli ve světě reálném.	ANO	NE

9. Co se z druhé ukázky dovídáme o autorovi textu? Zaškrtněte, zda dané informace vyplývají z textu.

0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 body

A) Autor obhajuje potřebnost matematického a geometrického myšlení.	ANO	NE
B) Autor polemizuje se svými názorovými odpůrci o způsobu vnímání geometrických objektů.	ANO	NE
C) Autor v textu nezaujímá žádný osobní postoj, v textu převažuje výklad.	ANO	NE
D) V textu převažují úvahové postupy. Autor argumentuje pomocí citací z jiných odborných textů.	ANO	NE

10. Označte, zda následující pasáže obsahují osobní názor, hodnocení či interpretaci autora textu.

0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 bodu

A) „...matematik nic nemá a nic nedostane...“ (ř. 25)	ANO	NE
B) „Jeho roztomilý spis o nicotě sněhu je však poznamenán krácením, rušením, popíráním, vylučováním, téměř jako by napodoboval rozpouštění sněhové vločky.“ (ř. 31-33)	ANO	NE
C) „Kepler byl stoupencem myšlenky, že sluneční soustava je svým způsobem středem kosmu, protivilo se mu nekonečno, které podle něho představuje chaos...“ (ř. 29-30)	ANO	NE
D) „Díváme-li se do průzračné vody, vidíme prázdnotu; ...“ (ř. 46)	ANO	NE
E) „Nanejvýš můžeme připustit, že jde o dva různé výskyty téhož jevu.“ (ř. 58-59)	ANO	NE

11. Jedním z motivů obou textů je geometrie. Označte, zda následující tvrzení vyplývají z textů.

0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 bodu

A) V prvním textu postupuje geometrické myšlení od zkoumání jedinečného k univerzálním odpovědím.	ANO	NE
B) Z prvního textu vyplývá, že geometrické vztahy jsou pokusem zachytit dokonalý a ideální stav, v reálném světě se nijak neprojeví.	ANO	NE
C) Z prvního textu vyplývá, že geometrické vztahy nalézáme v reálném světě.	ANO	NE
D) Autor druhého textu tvrdí, že některé aspekty geometrického světa lze pouze myslet, nikoli ukázat.	ANO	NE
E) Autor druhého textu tvrdí, že geometrické vztahy nemají objektivní platnost, pouze se nám určitým způsobem jeví.	ANO	NE

Otázky 12 až 15 již nevycházejí přímo z přiloženého textu. Otázku č. 12 řešte na vložený list papíru.

12. Filozof a matematik Ludwig Wittgenstein napsal: „Jazyk filozofů je už jakoby deformován příliš těsnými botami.“ Pokuste se tento výrok interpretovat a komentovat. Hodnotit budeme schopnost formulovat a argumentovat, myšlenkovou originalitu i pravopisnou správnost.

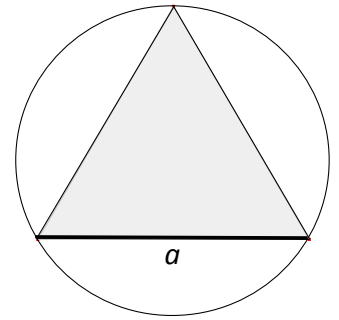
0 / 1 / 2 / 3 / 4 / 5 bodů

Pomocné výpočty u úloh 13 až 15 provádějte na druhý samostatný volný list papíru, výpočty k jednotlivým úlohám zřetelně oddělte. Odpovědi pak vepište přehledně do kolonek v zadání.

13. Tvary křivek

(7 bodů)

Nechť a je délka strany rovnostranného trojúhelníku, jemuž je opsána kružnice, viz obr.

1. V závislosti na velikosti a určete:

i) délku v výšky trojúhelníku; **Odpověď:** $v = \dots\dots\dots$

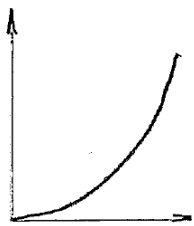
ii) plošný obsah T trojúhelníku; **Odpověď:** $T = \dots\dots\dots$

iii) Odhadněte co nejpřesněji od oka, jak velkou poměrnou část s obsahu kruhu zaujímá obsah trojúhelníku.

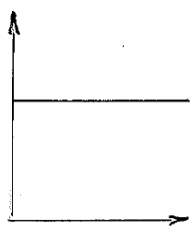
Odpověď: Plošný obsah trojúhelníku zaujímá přibližně $s = \dots\dots\dots$ procent plošného obsahu kruhu.

2. Spočítané závislosti nyní vyjádříme graficky, v rozmanitých tvarech křivek nabídnutých v grafech A) až D).

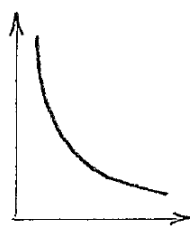
Cit pro souvislost dvou veličin můžete však osvědčit, i když jste některý výpočet nedovedli ke konci nebo – jako v úloze iii) – jste vztah jen odhadli. Správnou odpověď zakroužkujte.

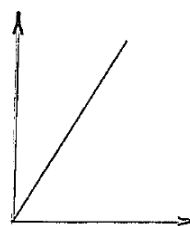
A)

B)

C)

D)

i) Který z grafů A) až D) zobrazuje závislost v na a ?

Odpověď: A B C D

ii) Který z grafů A) až D) zobrazuje závislost T na a ?

Odpověď: A B C D

14. Rozbor textu

(4 body)

Rozbor konkrétního kratšího českého textu ukázal, že souhlásek obsahuje text o tři osminy více oproti počtu samohlásek.

1. O kolik procent je v něm tedy souhlásek více oproti počtu samohlásek?

Odpověď: Souhlásek je v uvedeném textu o $\dots\dots\dots$ procent více oproti počtu samohlásek.

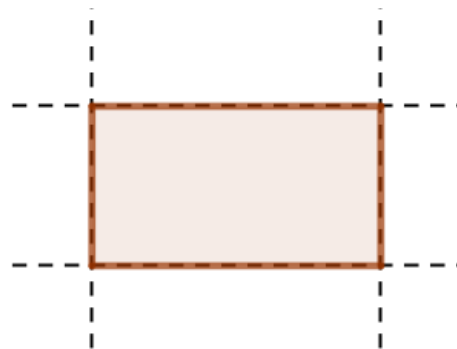
2. O kolik procent je v textu samohlásek méně oproti počtu souhlásek?

Odpověď: Samohlásek je v uvedeném textu o $\dots\dots\dots$ procent méně oproti počtu souhlásek.

15. Krystal slova

(14 bodů)

Představu o *tvaru slova* si přiblížíme podobností se světem krystalů. Krystal si v rovině modelujeme v podobě obdélníkové sítě, v níž je na obrázku tučně vyznačena obdélníková elementární buňka. Zvolte tři odlišné české hlásky (dvě souhlásky a jednu samohlásku) a jejich znaky (● pro souhlásku, ○ pro samohlásku) umístěte do obdélníkové buňky takto:

- Jednou souhláskou osadíte všechny vrcholy buňky.
- Druhou souhláskou vložte dovnitř do středu buňky.
- Samohlásku umístěte do středu každé hrany buňky.

1. Zakreslete znaky hlásek (● pro souhlásku, ○ pro samohlásku) zřetelně přímo do obrázku.

2. Hmotnost libovolné samohlásky činí $A = 3,1$ tonu, hmotnost B každé souhlásky je čtyřikrát větší, tj. $B = 4A$.

Při výpočtu hmotnosti m elementární buňky uvažte, že elementární buňka je jen součástí celé krystalové mřížky, tj. že má vlevo i vpravo vedle sebe a nad i pod sebou sousedící a navazující buňky, s nimiž se dělí o vrcholy i hrany.

Odpověď: Hmotnost elementární buňky činí: $m = \dots\dots\dots$

3. Plošný obsah S buňky činí asi 16 akiru, delší strana délky c je přibližně o třicet procent delší než kratší strana délky d .

Uvědomte si, že číselné hodnoty získané jakýmkoli měřením jsou ze své podstaty nepřesné a že počet cifer v zápisu výsledku je nutno přizpůsobit přesnosti zadání vstupních hodnot.

Určete velikosti stran c , d elementární buňky.

Odpověď: $c = \dots\dots\dots$ $d = \dots\dots\dots$

4. Nyní zvolte konkrétní hlásky tak, aby jejich spojením vzniklo co nejvíce českých slov (ne zkratky, ne citoslovce). Například z hlásek s , a , d lze vytvořit česká slova: s , a , as , sad , $sada$.

Doplňte odpověď podle své volby: Zvolené hlásky \dots , \dots , \dots

Vzniklá slova: $\dots\dots\dots$

5. Tvarové gesto, zdůrazňující šířku, stranu a projevující se výtvarně a stavebně čtvercem, obdélníkem či kvádrem, je typické pro sloh

- A) barokní B) gotický C) renesanční D) románský

Správnou odpověď zakroužkujte.

Chvění krystalu dá vznik slovům a slovuvtřicný prostor umožní jejich šíření. Složitější slova přitom vznikají chvěním krystalů ve vícerozměrných prostorech, ale o tom někdy jindy.